

บทที่ 4 วรรณยุกต์

วรรณยุกต์ (อัมมะษยุด)

เสียงที่มีระดับสูงต่ำคือ เสียงที่มนุษย์เราได้ยินพร้อมกันไปกับเสียงสระ บางครั้งก็เป็นเสียงสูง บางครั้งก็เป็นเสียงต่ำ บางครั้งก็เป็นเสียงที่อยู่ระหว่างเสียงสูงกับเสียงต่ำ บางครั้งก็เป็นเสียงต่ำแล้วค่อยๆ เติบขึ้นเป็นเสียงสูง เสียงที่มีระดับสูงต่ำในภาษาลาวก็คือ เสียงวรรณยุกต์ซึ่งมีความสำคัญมาก เพราะทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนแปลงไปได้ เช่น ขาว ข่าว ข้าว ความหมายก็จะแตกต่างออกไป

วรรณยุกต์ ภาษาลาวเรียกว่า วรรณชุด (อัมมะษยุด) เครื่องหมายสำหรับเปลี่ยนเสียงพยางค์ให้เป็นไปตามระเบียบของพยัญชนะต้น กลาง ต่ำ และสูง วรรณยุกต์ในภาษาลาวยังเรียกได้ชื่ออย่างหนึ่งคือ ไม้ มีอยู่ 4 รูป 5 เสียง ดังนี้

	•	˘	◌	+
	ไม้เอก	ไม้โท	ไม้ตรี	ไม้จัตวา
หรือ	ไม้มีง	ไม้สองง	ไม้สาม	ไม้สี่

ส่วนเสียงสามัญลาวใช้คำว่า เสียงธรรมดา (สฺยฺจฺจํมเดา) วรรณยุกต์ หรือ ไม้ ต้องเขียนไว้บนพยัญชนะต้นพยางค์เสมอ ตัวอย่าง เช่น

บ่ອມ สดานທີ່
บ้าน บ้านเรือน เป็นต้น

ถ้าพยัญชนะต้นพยางค์ หากมีรูปสระอยู่ข้างบนแล้ววรรณยุกต์หรือ ไม้ ก็ต้องเขียนบนสระ หรือประข้างขวาสระบนนั้น เช่น

ສັມ	ສັ້ມ	ມີ່ງ	ຕໍ່າ	ຍີ່ງ
สั้น	สั้น	หนึ่ง	ต่ำ	บ่ง

ถ้าพยัญชนะต้นพยางค์มีอักษรนำ วรรณยุกต์ หรือ ไม้ ต้องเขียนไว้บนพยัญชนะตัวที่ 2 เสมอ เช่น

สะท๋่าງ	ส่ว่าง
ภอ๋่าງ	ภว้าว่าง
ต๋่าแหม่ง	ต๋่าแหม่ง
กั๋นถ๋ื่อ	กั๋นถ๋ื่อ

การผันเสียง

วรรณยุกต์ในภาษาลาวมี 5 เสียง คือเสียงธรรมดา เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา คล้ายกับวรรณยุกต์ไทย มีตัวอย่างดังต่อไปนี้

สูงขำมะดา	สูงเอก	สูงโท	สูงตรี	สูงจัตวา
เสียงธรรมดา	เสียงเอก	เสียงโท	เสียงตรี	เสียงจัตวา
ภา	ภ่า	ภ้า	ภ๊า	ภ๋า
จา	จ่า	จ้า	จ๊า	จ๋า
ดา	ด่า	ด้า	ด๊า	ด๋า
ตา	ต่า	ต้า	ต๊า	ต๋า
ขา	ข่า	ข้า	ข๊า	ข๋า
ช่า	ช่า	ช่า	ช่า	ช่า
ย่า	ย่า	ย่า	ย่า	ย่า
งา	ง่า	ง้า	ง๊า	ง๋า
ม่ แ่ม	ป๋่า	บ๊ะ	อ๋่า	อ๋่า

การผันเสียงอักษรกลางจะผันได้ครบทั้ง 5 เสียง ส่วนอักษรสูงและอักษรต่ำกับอักษร
ประสมจะผันเสียงได้ 3 เสียง คือเสียงสามัญ เสียงเอก และเสียงโท เท่านั้น ตัวอย่างเช่น

ຂາ	ຂ້າ	ຂ້າ	(อักษรสูง)
ໜາ	ໜ້າ	ໜ້າ	
ງາ	ງ້າ	ງ້າ	(อักษรต่ำ)
ຈາ	ຈ້າ	ຈ້າ	
ຫມູ່	ຫມູ່	ຫມູ່	(อักษรประสม)
ຫມູ່	ຫມູ່	ຫມູ່	

แบบฝึกหัด

1. ให้นักศึกษาฝึกหัดเขียนวรรณยุกต์ในภาษาลาวมาให้ครบ

2. เสียงวรรณยุกต์ในภาษาลาวมีกี่เสียง มีอะไรบ้าง ให้เขียนตอบด้วยภาษาลาว

3. จงผันเสียงให้ครบตามเสียงวรรณยุกต์ (อັบมะฮายุด) ตามอักษรที่กำหนดให้

ກ _____

ຄ _____

ຕ _____

ປ _____

ອ _____

4. จงเขียนคำที่มีความหมายเป็นภาษาลาวมา 10 คำ
